

STATYSTYKA
MUZEÓW

Struktura przychodów własnych w latach 2016–18 w muzeach o statusie instytucji kultury

Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów
www.nimoz.pl • www.statystykamuzeow.pl

Struktura przychodów

– wstęp

Zgodnie z polskim porządkiem prawnym muzea to **jednostki organizacyjne nienastawione na osiągnięcie zysku**. Nie zmienia to faktu, że duża liczba polskich muzeów to prężnie działające instytucje o coraz bogatszej ofercie, które każdego roku przyciągają miliony osób.

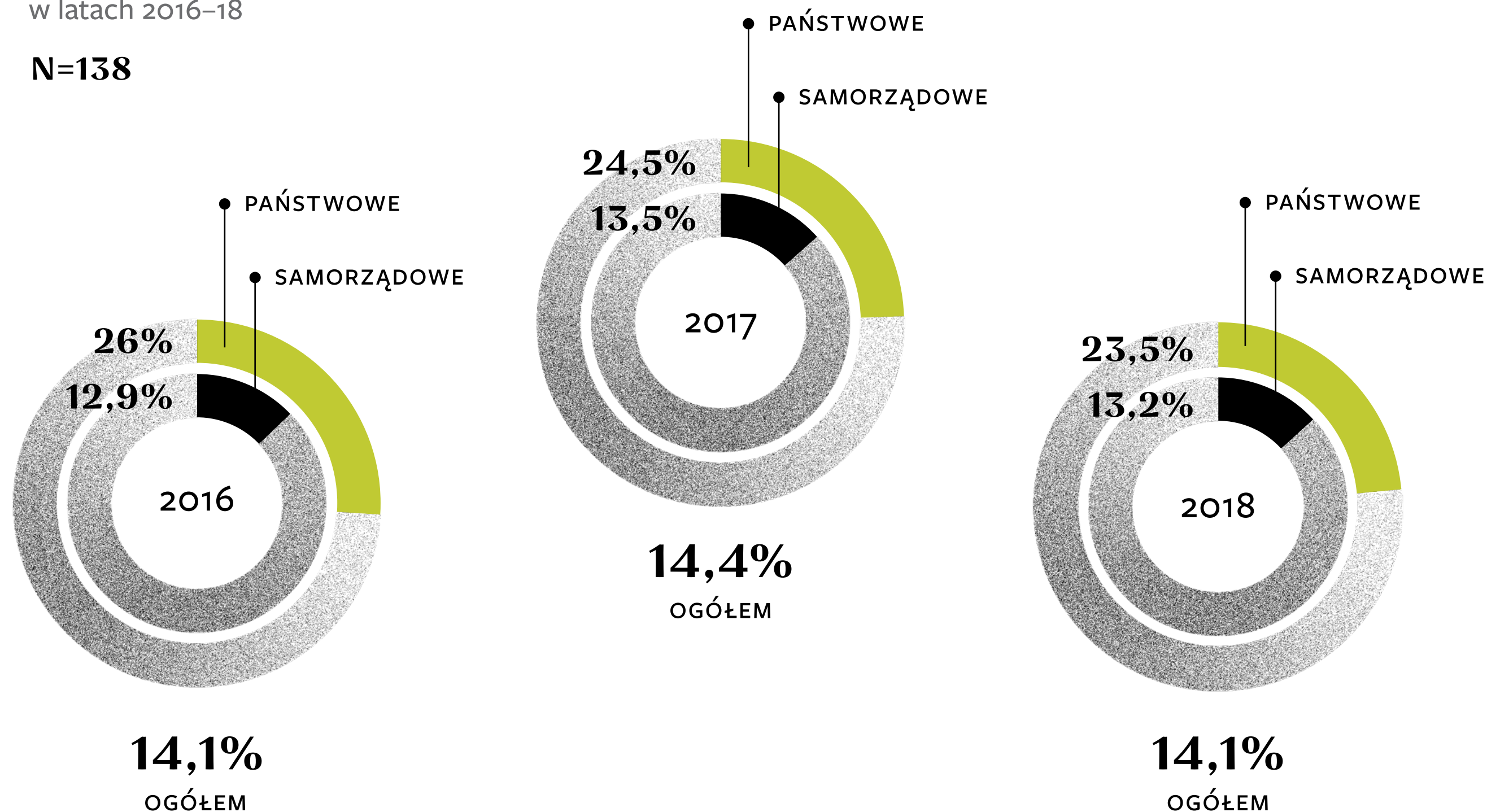
Czy rosnąca popularność muzeów przekłada się na wzrost ich przychodów? Czy muzea mogłyby działać bez dotacji organizatora? Poniższa analiza stanowi próbę odpowiedzi na pytanie, **jak w latach 2016–18 wyglądała struktura przychodów muzeów będących instytucjami kultury**.

Wysokość przychodów własnych muzeów

WYKRES 1.

Stosunek przychodów własnych do przychodów ogółem w muzeach państwowych i samorządowych w latach 2016–18

N=138

Struktura przychodów własnych 2016–18
w muzeach o statusie instytucji kultury

Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów
www.nimoz.pl • www.statystykamuzeow.pl

W grupie muzeów będących instytucjami kultury **przychody własne stanowią średnio nieco powyżej 14% wszystkich przychodów**. Nie zajmują zatem znaczącego miejsca w strukturze wpływów instytucji. Wyniki badania wskazują na brak istotnych zmian w tym zakresie w latach 2016–18. Różnice widać jednak pomiędzy muzeami państwowymi a samorządowymi. W przypadku tych ostatnich średni **stosunek przychodów własnych do ogółu przychodów wyniósł około 13%**. Z kolei **wśród badanych muzeów państwowych to aż 23,5% (w 2018 roku)**. Podczas gdy w muzeach samorządowych różnice w analizowanym horyzoncie lat są nieznaczne i nie wskazują na żadną tendencję, w muzeach państwowych dostrzec można **trend spadkowy**. Należy jednak zwrócić uwagę, że badana grupa muzeów państwowych to zaledwie 12 podmiotów – wykres 1.

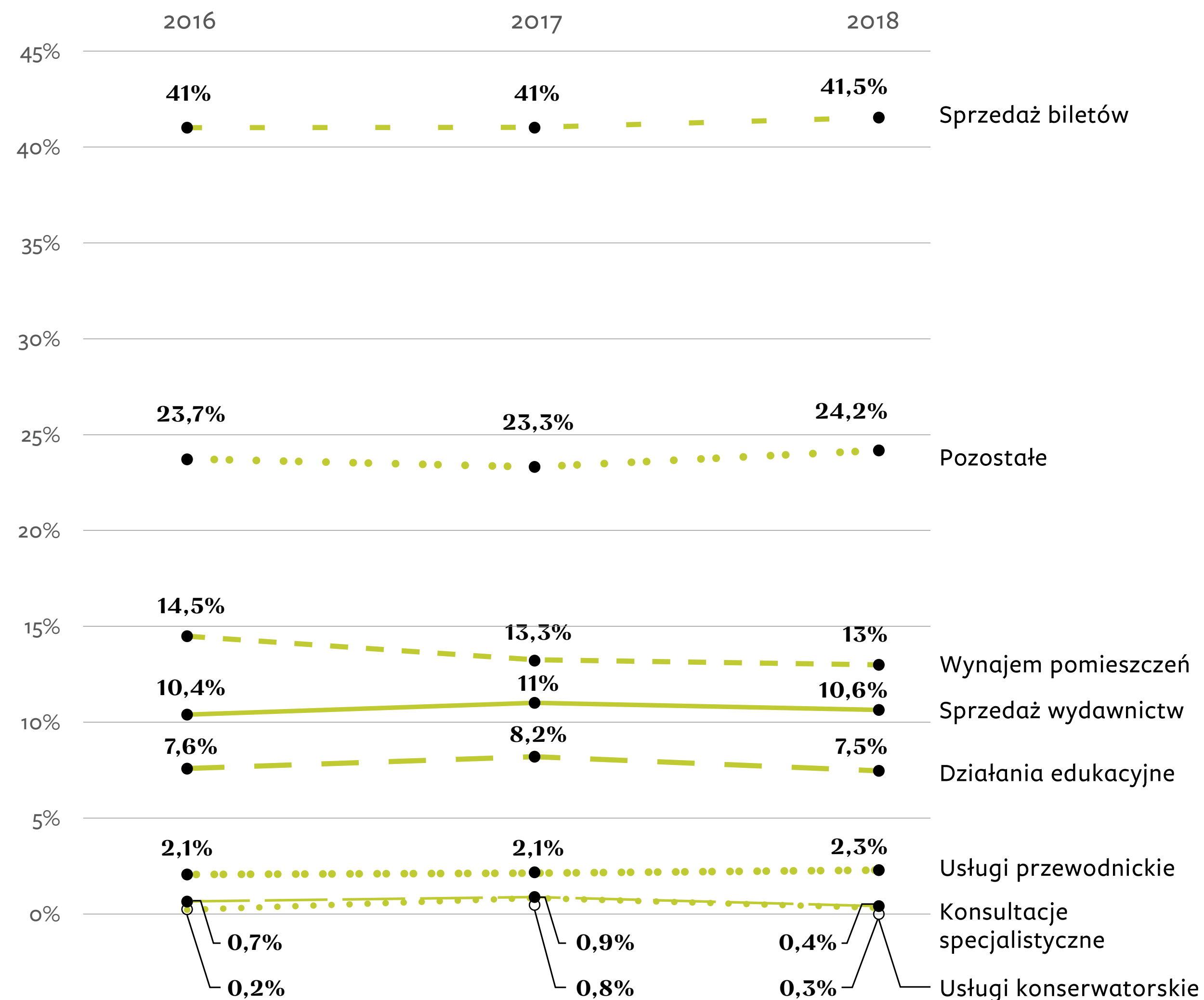
grudzień
2020

Co składa się na przychody własne muzeów?

Podstawową składową struktury przychodów własnych muzeów stanowi **sprzedaż biletów, która generuje nieco ponad 40% wpływów**. Drugim znaczącym składnikiem wpływów muzeów są pozostałe przychody własne, które wymagają szczegółowych badań w kolejnych latach. Zastanawia niski wynik wpływów z działań edukacyjnych i usług przewodnickich. Można przypuszczać, że część instytucji przychody z tego tytułu uwzględniła w kategorii dotyczącej sprzedaży biletów. Niewielki, bo **nieprzekraczający 1%, jest też udział usług konserwatorskich i konsultacji specjalistycznych** – jakiegokolwiek wpływy z tego tytułu wykazało zaledwie 13% (w zakresie usług konserwatorskich) i 7% (w zakresie konsultacji specjalistycznych) badanych podmiotów. Wart odnotowania jest **brak znaczących zmian w strukturze przychodów własnych** w ciągu trzech poddanych badaniu lat – wykres 2 (wyjątek stanowią przychody z wynajmu pomieszczeń, gdzie widać nieznaczny trend spadkowy).

WYKRES 2. Struktura przychodów własnych muzeów o statusie instytucji kultury w latach 2016–18

N=138

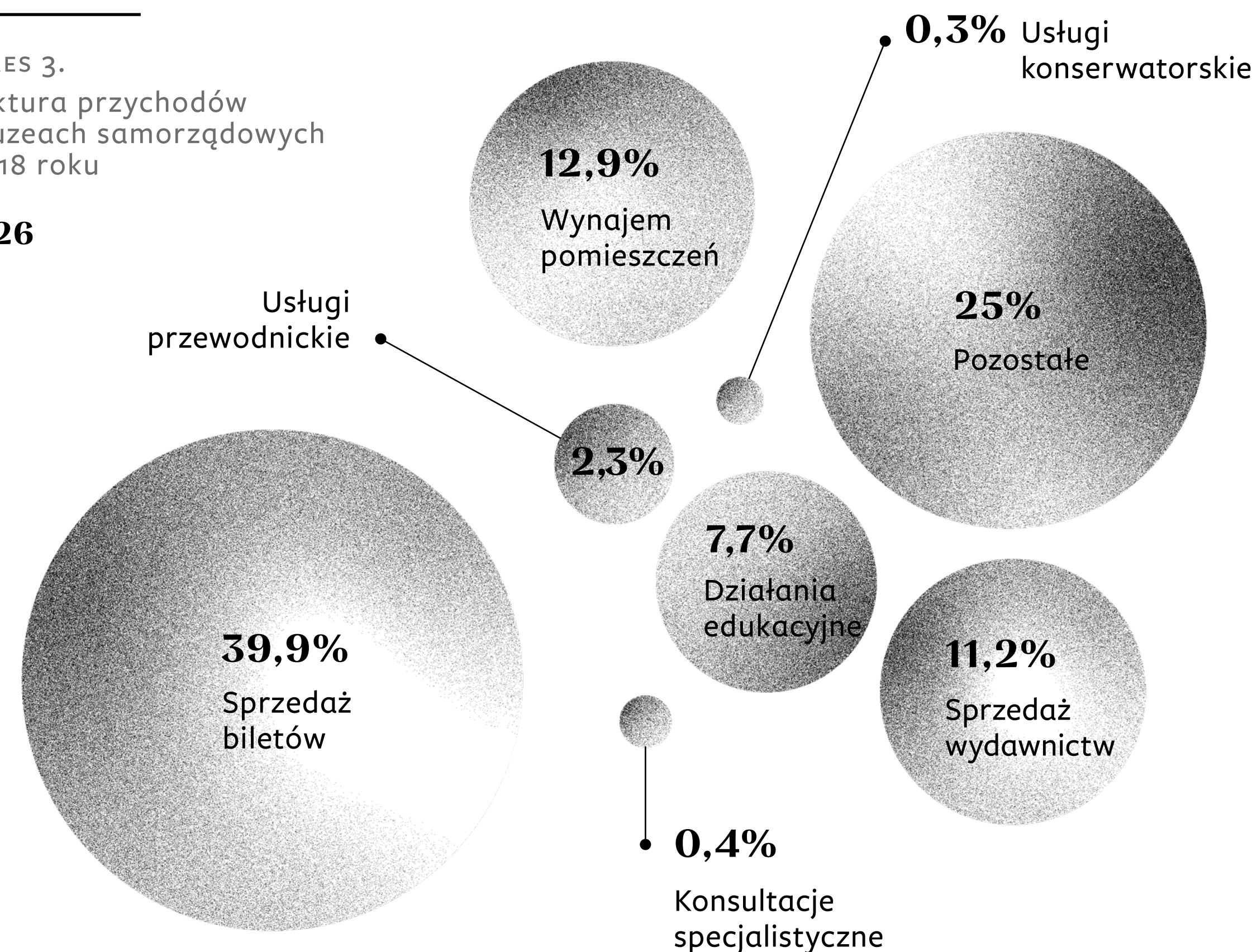

Różnice w strukturze przychodów muzeów państwowych i samorządowych

WYKRES 3.

Struktura przychodów w muzeach samorządowych w 2018 roku

N=126

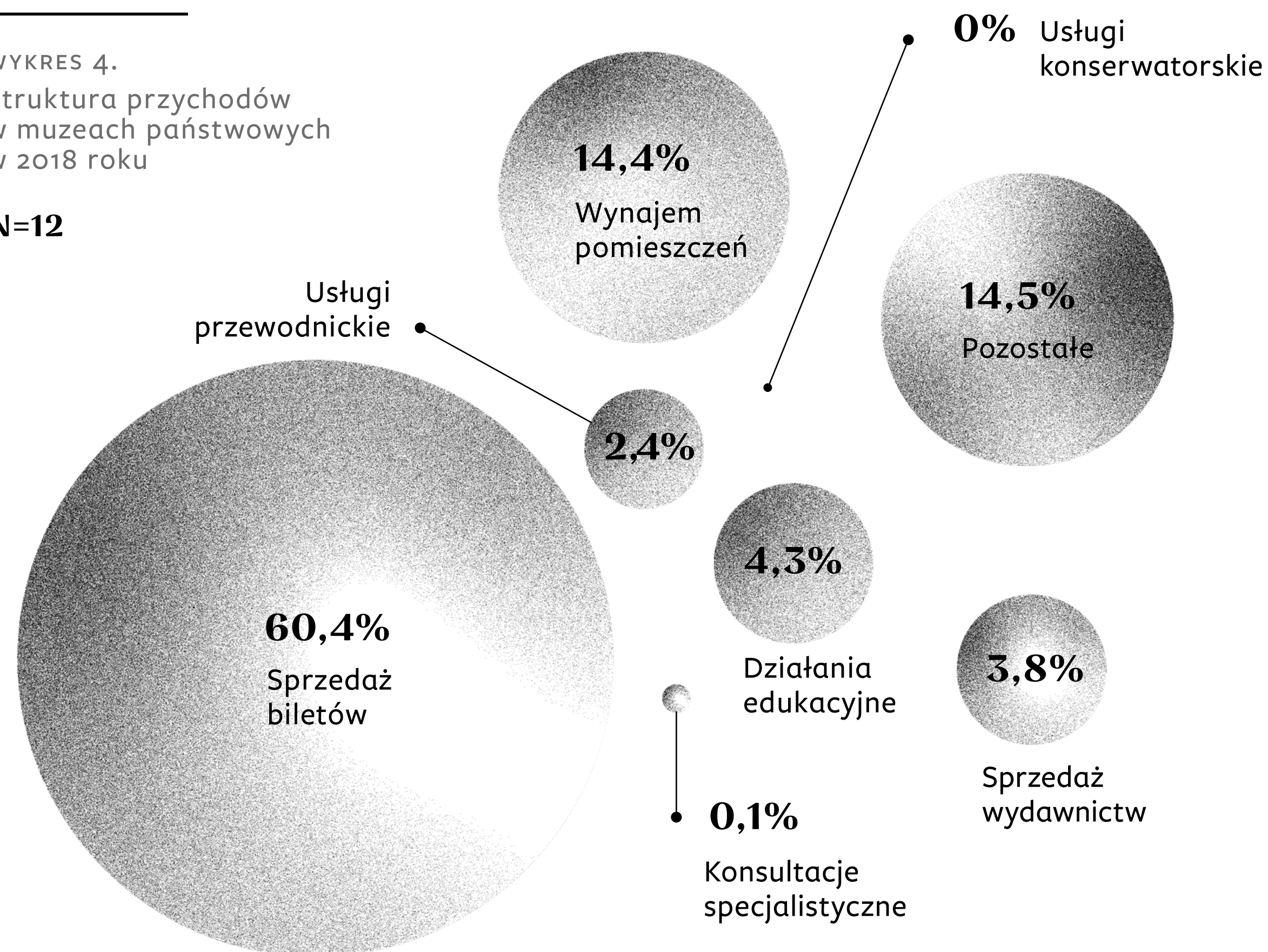
Dane na temat struktury przychodów w muzeach samorządowych w latach 2016–18 **nie zawierają istotnych różnic** (odchylenia stanowią nie więcej niż 1,5 punktu procentowego). Zilustrowana wykresem 3 struktura przychodów w roku 2018 jest niemal lustrzanym odbiciem wykresu dla całości badanej próby (por. wykres 2). Jest to w dużej mierze spowodowane tym, że **muzea samorządowe stanowią 91% analizowanych instytucji**.

Różnice w strukturze przychodów muzeów państwowych i samorządowych

WYKRES 4.

Struktura przychodów w muzeach państwowych w 2018 roku

N=12

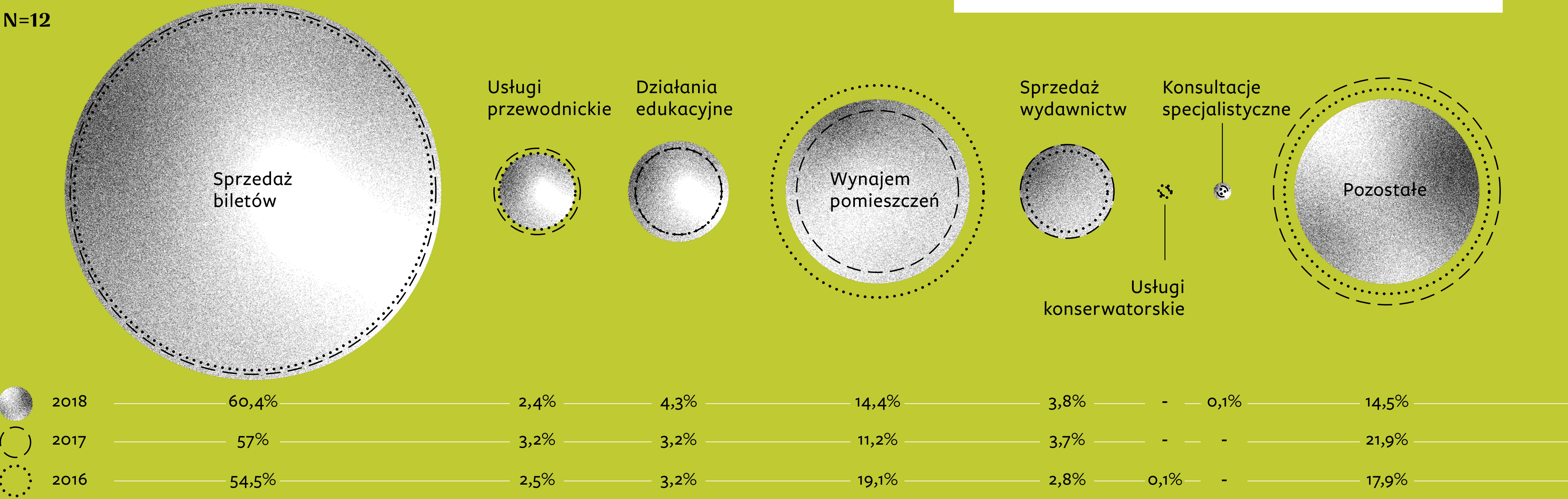

Istotnie różnią się z kolei dane dla drugiej z badanych grup, tj. **dla muzeów państwowych, które stanowią nieliczną grupę**, odpowiadającą 9% ogółu badanych instytucji. Z wykresu 4 widać, że zdecydowanie wyższy udział w przychodach własnych muzeów państwowych ma **sprzedaż biletów wstępu, wynosząca aż 60% ogółu** (dzieje się to kosztem wpływów z pozostałych źródeł oraz ze sprzedaży wydawnictw). O 3 punkty procentowe wyższy udział niż w muzeach samorządowych mają z kolei **wpływy z wynajmu pomieszczeń**.

Różnice w strukturze przychodów muzeów państwowych i samorządowych

WYKRES 5.
Struktura przychodów własnych muzeów państwowych w latach 2016–18

N=12

W przypadku muzeów państwowych zaobserwowano **większą dynamikę w strukturze przychodów własnych** w ciągu trzech badanych lat, co obrazują dane zebrane na wykresie 5. Szczególnie istotna jest **zwyżkowa tendencja w zakresie wpływów ze sprzedaży biletów**.

Podsumowanie

Z analizy danych za lata 2016–2018 wynika, że muzea będące instytucjami kultury wypracowały w badanym okresie rocznie **przychody własne na poziomie 14% ogółu przychodów**. W dwóch badanych grupach podmiotów widać jednak istotne różnice w tym zakresie: analiza danych dotyczących muzeów samorządowych wykazała, że **stosunek wpływów własnych do przychodów ogółem w roku 2018 wynosił 13,2%, z kolei w instytucjach państwowych 23,5%**.

Najważniejszą składową przychodów własnych w obu grupach stanowią **wpływy ze sprzedaży biletów** (w muzeach państwowych wykazującą tendencję zwykłą w trzech analizowanych latach). Istotne wpływy generuje również grupa **przychodów pozostałych** (której składowe wymagają szczegółowego badania w kolejnych latach) oraz **wpływy z wynajmu pomieszczeń**, zaś w muzeach samorządowych również ze **sprzedaży wydawnictw**.

Informacje o próbie badawczej i metodzie badania

Wszystkie przedstawione dane pochodzą z projektu *Statystyka muzeów*. **Analizie poddano 138 muzeów o statusie instytucji kultury** zarówno państwowych (12 podmiotów), jak i samorządowych (126 podmiotów), które brały udział w trzech kolejnych edycjach projektu *Statystyka muzeów w latach 2016–18*.

Badania w ramach projektu *Statystyka muzeów* realizowane są poprzez udostępnienie kwestionariusza ankiety w formie elektronicznej, wypełnianego za pośrednictwem opracowanego do tego celu systemu. Zaproszenie do udziału w badaniach kierowane jest do wszystkich muzeów i podmiotów prowadzących działalność muzealną niezależnie od ich formy organizacyjno-prawnej, a udział w nich ma charakter dobrowolny.

Jeśli są Państwo zainteresowani wykorzystaniem danych z projektu *Statystyka muzeów*, prosimy o wysłanie zapytania na adres: **statystyka@nimosz.pl**.

Źródła wykresów:

NIMOZ

Statystyka muzeów

(2016–18)

Opracowanie tekstu:

Katarzyna Figiel

Korekta:

Monika Buraczyńska

Projekt graficzny:

Anna Nowokuńska

NARODOWY
INSTYTUT MUZEALNICTWA
I OCHRONY ZBIORÓW

